

Maa-aines- ja ympäristölupa Leppivaara, Kuljetuspolar Oy

YMPTEKLT 29.01.2025 § 6
756/11.01.00.04/2024

ASIA

Päätös maa-aineslain 4 a §:n mukaisesta maa-aineslupahakemuksesta sekä ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisesta hakemuksesta koskien kallion louhintaa ja murskausta sekä hiekan ja soran ottoa kiinteistöllä Leppivaara 765-406-57-1.

LUVAN HAKIJA

Kuljetuspolar Oy, 0195020-0
Lastaajantie 6
88600 Sotkamo

OTTAMISALUEEN SIJAINTI

Hakemuksen mukainen toiminta-alue sijaitsee Sumsan kylällä n. 22 km Sotkamon keskustan itäpuolella. Kiinteistötunnus 765-406-57-1 / Leppivaara. Kohteeseen on kulku Sivakantieltä. Alueen sijaintikartta on esityslistan erillisenä liitteenä.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Luvan hakeminen perustuu maa-aineslain (MAL 555/1981) 4 §:n ja ympäristönsuojelulain (YSL 527/2014) liitteen 1 taulukon 2 kohtiin 7 c ja e.

Maa-aineslain 4 a §:n ja ympäristönsuojelulain 47 a §:n mukaan maa-ainesten ottamista koskeva lupahakemus ja samaa hanketta koskeva ympäristölupahakemus on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana.

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on toimivaltainen viranomainen ympäristönsuojeluasetuksen (713/2014) 2 §:n kohdan 6 b mukaan.

ASIAN VIREILLETULO

Hakemus on tullut vireille 17.9.2024.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT JA ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Kiinteistö on luvan hakijan, Kuljetuspolar Oy:n, omistuksessa.

Alueella ei ole voimassa olevaa yleiskaavaa. Kainuun maakuntakaavassa alueella ei ole merkintöjä.

TOIMINNAN SIJAINNAN YMPÄRISTÖOLOSUHTEET

Kiinteistöllä on ollut aikaisemmin maa-aineslupa Morenia Oy:lle. Luvan aikana alueelta on louhittu noin 15 000 m³. Louhinta-alueelta puusto on poistettu ja pohjalle on levitetty mursketta. Hiekanottoalueella puusto on jäljellä. Alueen lähiympäristö on metsätalouskäytössä.

Toiminta-alue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Lähin luokiteltu 1-luokan pohjavesialue 1176503 Ontojoki, sijaitsee 830 m ottoalueen kaakkoispuolella.

Lähin asutus sijaitsee luoteen suunnalla noin 650 metrin etäisyydellä louhoksesta ja 350 metrin etäisyydellä hiekka-alueesta.

Lähin suojelualue, SPAFI1200606 Ruokojärvi-Suojärvi-Rimpilampi, sijaitsee n. 3,2 km ottoalueen länsipuolella. Alueen välittömässä läheisyydessä ei esiinny muinaismuistoja. Leppivaaran koillispuolella, n. 320 m ottoalueesta, on tervahauta. Louhinta-alueen koillispuolella, tilan Marjanrinne lounaiskulmassa sijaitsee metsälain 10 § mukainen kohde, vähätuottoisemmat alueet. Toiminnoilla ei ole näihin vaikutusta.

Ottoalueella ei ole tiedossa Laji.fi-sivusto mukaan sellaisia erityisiä, suojeltavia kasvi- tai eläinlajeja, joiden elinympäristö tulisi säilyttää ottotoimintaa rajoittamalla.

YLEISKUVAUS TOIMINNASTA

Maa-aineksen ottaminen

Kuljetuspolar Oy hakee lupaa hiekan ja soran ottamiseen 3,0 hehtaarin alueelta 175 000 m³:n verran sekä kallion louhimiseen 0,64 ha:n alueelta 35 000 m³:n verran. Ottomäärä on yhteensä 210 000 m³ ja lupaa haetaan 10 vuodeksi.

Louhinta-alue

Nykyisen louhoksen pohja on tasossa +173,5 (N2000). Suunnitelmana on syventää louhosta 5-6 metrillä tasoon +167,5 (N2000). Viereisiin tiloihin jätetään 30 metrin suojavyöhykkeet. Suojavyöhykkeelle ja louhoksen kaakkoispäätyyn rakennetaan suojaus aitauksella, maavallilla ja lohkareilla. Louhinta suoritetaan pystynä, koska alueen pienen koon vuoksi luiskaaminen louhimalla ei ole mahdollista. Tarvittaessa louhoksen pohja jätetään loivasti kaltevaksi luoteeseen, jolloin louhokseen ei kerry vettä, vaan se valuu hiekka-alueelle. Luiskaamista voidaan tehdä alueelle tuotavilla tai hiekanottoalueelta saatavilla mailla noin kaltevuuteen 1:3.

Tuotteiden varastokasat sijoitetaan louhinta-alueelle tai hiekanottoalueelle eteläpuoliselle tukitoiminta-alueelle.

Hiekanottoalue

Hiekka-alueella on vanha monttu, jonka pohjalle asennettiin pohjaveden havaintoputki 31.5.2024. Pohjavesipinta oli tasolla +166,11(N2000). Ottoalueen länsipuolella sijaitsevan Sivakantien läheisyyteen tehtiin toinen kairaus. Pohjavesipintaa tai kalliota ei tavoitettu, vaikka kairaus ulotettiin lähes 10 metrin syvyyteen. Lounaispuolella sijaitsevan suon pinta on n. 150 m päässä yli 10 metriä tämän kairauspisteen maanpintaa alemmalla tasolla.

Hiekanottoalueen nykyinen ottotaso on +167,0 - +176,0 (N2000) ja koillispuolisen luiskan yläreunassa n. +180,0 (N2000). Suunnitelman mukaan ottoa syvennetään tasoon +167,5 (N2000), jolloin pohjaveteen jää yli yhden metrin suojakerros.

Ottomäärä voi jäädä pienemmäksi haettavasta 175 000 m³:sta, mikäli pintahiekan alla, ottotason yläpuolella maa-aines muuttuu hienojakoiseksi tai moreeniksi. Näitä maita voidaan käyttää luiskauksiin hiekka-alueella tai louhoksessa.

Viereisiin tiloihin jätetään 10 metrin suojavyöhykkeet. Luiskaukset rakennetaan kaltevuudella 1:3. Alueelta kuorittavat pintamaat käytetään maisemointiin ja humuspitoiset kasvukerrokseen.

Kiviaineksen murskaus ja varastointi

Murskauslaitos sijoitetaan louhokseen, alkuvaiheessa mahdollisesti hiekanottoalueen puolelle. Murskausta suoritetaan alueella vain osan vuotta. Arvio tuotantomäärästä on murskeen ja louheen osalta 15 000 t / vuosi, maksimissaan 50 000 t / vuosi ja hiekan sekä soran osalta 20 000 t / vuosi ja maksimissaan 40 000 t / vuosi.

Toiminta-ajat

Taulukossa 1 on esitetty hakemuksen mukaiset toiminta-ajat.

Taulukko 1. Toiminta-ajat kohteessa Leppivaara.

Toiminta	Keskimääräinen toiminta-aika h/a	Päivittäinen toiminta-aika (klo)	Viikoittainen toiminta-aika (pvä + klo)
Murskaaminen	160	6.00-22.00 / 7.00- 18.00	ma-pe 6.00- 22.00 / la 7.00-18.00
Poraaminen		7.00 - 22.00	arkipäivinä
Rikotus		8.00 - 18.00	arkipäivinä
Räjättyminen		8.00 - 18.00	arkipäivinä
Kuormaaminen ja kuljetus		ma-pe 6.00- 22.00 / la 7.00-18.00	ma-pe 6.00- 22.00 / la 7.00-18.00

Polttoaineet ja varastointi ja kalusto

Toiminnassa käytetään taulukossa 2 esitettyjä polttoaineita ja kemikaaleja.

Taulukko 2. Käytettävät raaka-aineet ja varastointipaikat.

Käytettävä raaka-aine	Keskimääräinen kulutus (t/a)	Maksimikulutus (t/a)	Varastointipaikka
Toiminta-alueella tuotettava kiviaines	10 000	50 000	otto- ja tukitoiminta-alue
Kevyt polttoöljy	9	45	ei säilytetä alueella

Öljyt	0,03	0,17	
Voiteluaineet	0,03	0,17	
Jauhe/nestemäinen räjähdysaine	3	17	ei säilytetä alueella

Aggregaatilla toimivan murskauslaitoksen sähkönkulutus on arviolta 2,2 kW tai 0,9 l polttoöljyä / tuotettu tonni.

Turvallisuus ja liikennejärjestelyt

Kulku alueelle tapahtuu nykyisestä liittymästä länsipuoliselta Sivakantieltä. Lupatoimintaa liittyvää raskasta liikennettä on 0-20 kertaa vuorokaudessa maarakennusurakoiden tarpeen mukaan. Ulkopuolisia varoitetaan louhoksesta ja louhintatyöstä riittävän tehokkailla merkinnöillä. Louhoksen reunat suojataan aitaamalla sekä maa- ja lohkarevalleilla.

Louhinnassa ja murskauksessa toimitaan lainsäädännön, lupamääräysten ja Kuljetuspolar Oy:n yleisten toimintatapojen mukaisesti. Räjähdyksistä ilmoitetaan äänimerkein ja huolehditaan, ettei lähialueella liiku ulkopuolisia niiden aikana.

Hakija huolehtii siitä, että louhoksen reunat ja hiekka-alueen luiskat sekä aineiden varastointipaikat ovat työturvallisuussäännösten mukaisia. Suojaamalla louhos jo ottamistoiminnan alussa se ei aiheuta vaaraa ympäristölleen oton aikana eikä sen jälkeen.

YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET JA NIIDEN RAJOITTAMINEN

Vaikutukset luonnonoloihin, maisemaan sekä yleiseen viihtyvyyteen

Ottoalue ei sijoitu luokitellulle pohjavesialueelle eikä näy asutukselle, joten maisemalliset vaikutukset ympäristöön eivät ole merkittäviä. Toiminnoilla ei ole merkittävää vaikutusta yleiseen viihtyvyyteen tai ihmisten terveyteen.

Vaikutukset maaperään, pohja- ja pintaveteen

Toiminnasta ei aiheudu haitallisia päästöjä vesistöön eikä louhittava kiviaines sisällä haitallisia mineraaleja tai alkuaineita. Tukitoiminta-alueella säilytetään polttoaineita ja öljytuotteita vain murskauslaitosta varten. Polttoaineet säilytetään lukittavassa kaksoisvaippasäiliössä, jossa on ylitäytön estimet. Toiminnassa käytettävien työkoneiden tankkaus tapahtuu liikkuvasta tankkauskalustosta.

Alueella työskenneltäessä kiinnitetään erityistä huomiota laitteiden ja koneiden kuntoon sekä öljyjen ja polttoaineiden huolelliseen käsittelyyn. Toiminnalla ei vaaranneta pohjaveden laatua. Alueelle tai työkoneisiin varataan turvetta tai muuta öljynimeytysainetta riittävä määrä, jotta mahdollisen öljyvahingon sattuessa voidaan heti ryhtyä asianmukaisiin torjuntatoimenpiteisiin.

Louhoksen vedet kulkeutuvat pintavaluntana hiekanottoalueelle. Maavallit estävät pintavesien pääsemistä louhokseen.

Päästöt ilmaan

Kiviaineksen murskauksessa, lastauksessa ja varastoinnissa syntyy hiukkaspäästöjä 0,129 t/a, rikkidioksidia 0,025 t/a, typen oksideja 1,15 t/a ja hiilidioksidipäästöjä 77 t/vuosi.

Pölyämistä aiheutuu kuljetuksissa, kuormauksissa, murskauksessa ja seulonnassa. Pölyämisen estoon käytettävä vesi tuodaan paikalle säiliöissä. Ennalta arvioiden vedenkäytölle ei ole tarvetta.

Melu ja värinä

Toiminnasta ei aiheudu haitallisia tai raja-arvoja ylittäviä melu-, pöly- tai värinävaikutuksia asutukselle. Mahdollista meluhaittaa vaimentaa louhoksen ja asutuksen välinen puusto. Tämän lisäksi tuotekasat, pintamaavallit ja murskauslaitoksen koteloinnit sekä ottoalueen reunat vähentävät melun leviämistä. Pienen louhintamäärän vuoksi louhintaa ja murskausta suoritetaan oletettavasti vain kerran vuodessa eikä välttämättä joka vuosi.

Räjätysmelu aiheuttaa yksittäisiä melupiikkejä, mutta ne ovat lyhytkestoisia ja tapahtunevat noin kerran vuodessa. Räjätysmelun kantautumiseen vaikuttaa mm. tuulen suunta.

Jätteet

Talousjätettä syntyy alueella arvioituna 300 kg/vuosi ja jätteet toimitetaan päivittäin kierrätykseen. Jäteöljyjä muodostuu arviolta 100 kg/vuosi ja ne toimitetaan jäteöljynkeräykseen. Alueelta kuorittavat pintamaat käytetään maavalleina suojaukseen. Urakoitsijat toimittavat talousjätteet ja koneiden jäteöljyt niille kuuluviin sijoituspaikkoihin.

Kaivannaisjätteen osalta pintamaita muodostuu arviolta 10 000-15 000 m³, jotka käytetään välivarastoinnin jälkeen alueen maisemointiin. Syntyvät kannot ja hakkuutähteet (5-10 m³) haketetaan energiajakeeksi. Pintamaat käytetään osittain myös louhoksen suojaamiseen ja tukitoiminta-alueen pohjustukseen.

TOIMINNAN TARKKAILU

Tuotantomäärät-, ajat-, lajikkeet, toimintahäiriöt ja niiden syyt kirjataan ylös. Alueella suoritetaan silmämääräistä havainnointia polttoaine- tai öljypäästöistä.

Pohjaveden havaintoputkesta otetaan häiriötilanteessa (esim. polttoainevuoto) vesinäytteet, jotka toimitetaan hyväksytyyn laboratorioon analysoitavaksi.

HÄIRIÖTILANTEET JA NIIHIN VARAUTUMINEN

Toiminnan riskejä ovat mahdolliset öljy- ja polttoainevuodot, joihin varaudutaan öljyntorjuntakalustolla. Häiriötilanteissa puhdistustoimiin ryhdytään välittömästi ja tehdään ilmoitus palo- ja pelastus- sekä lupaviranomaisille.

ARVIO PARHAAN KÄYTTÖKELPOISEN TEKNIIKAN SOVELTAMISESTA

Kaikki koneet ja laitteet on valmistettu ja peruskorjattu normaalisti viiden vuoden sisällä. Ulkopuolisia urakoitsijoita vaaditaan käyttämään parasta mahdollista tekniikkaa.

JÄLKIKÄYTTÖ JA MAISEMOINTI

Louhoksen ulkopuolelle tehdään suojaus, jolla estetään alueella liikkuvien putoaminen louhokseen. Maa- ja lohkarevalli muotoillaan ympäristöön sopeutuvaksi, eikä se siten vaadi valvontaa tai kunnossapitoa. Mikäli alueelle saadaan tuotua riittävästi pintamaita luiskaukseen, laskennallinen määrä luiskakaltevuuudella 1:3 on noin 13 000 m³.

Hiekanottoalue metsitetään tai annetaan metsittyä, joten se palautuu nykyisen kaltaiseksi metsämaaksi. Myös louhos on mahdollista saada pintamailla metsätalouskäyttöön tai se jätetään kalliotasanteeksi. Jos louhoksen reunat luiskataan kaltevuuudella 1:3, tasannetta jää n. 0,25 ha, jolloin esim. puolen metrin kasvukerrokseen tarvittaisiin vain n. 1250 m³ pintamaita, eli niiden kokonaismäärä olisi louhosalueella yhteensä n. 14 000 m³.

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksesta on kuulutettu Sotkamon kunnan internetsivuilla 18.11.-27.12.2024. Hakemuksesta on tiedotettu asianosaisia 18.11.2024 päivätyllä kirjeellä.

Tarkastukset

Ympäristötarkastaja on käynyt tutustumassa alueeseen syyskuussa 2023.

Lausunnot

Hakemuksesta pyydettiin lausunto terveydensuojeluviranomaiselta ja Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta.

Terveydensuojeluviranomaisen 18.12.2024 antaman lausunnon pääasiallinen sisältö:

- *Pohjaveden pinnankorkeus vaihtelee vuoden aikana ja vuosien välillä, mikä tulee huomioida alimman ottotason ja pohjavesipinnan välisen suojakerroksen paksuudessa. Toimijan tulee varmistaa, että pohjaveden pilaantumista tai sen vaaraa ei aiheudu.*
- *Alueelta poisjohdettavia pintavesiä varten tulee tarvittaessa olla laskeutusallas kiintoaineskuormituksen pienentämiseksi.*
- *Puusto ei sovellu ensisijaiseksi meluntorjuntamenetelmäksi, sillä se voi kadota hakkuiden tai myrskytuhojen seurauksena.*

- *Melu- ja värinähaittojen vähentämiseksi lähialueen asukkaita suositellaan tiedotettavan etukäteen tulevista räjäytyksistä. Värinästä ei saa aiheutua haittaa lähialueen kiinteistöille. Toiminnasta aiheutuva melu ei saa ylittää valtioneuvoston päätöksessä 993/1992 annetun A-painotetun keskiäänitason LAeq päiväohjearvoa (klo 7-22) 55 dB eikä yöohjearvoa (klo 22-7) 50 dB. Loma-asumiseen käytettävillä ääleuilla päiväohjearvo on 45 dB ja yöohjearvo 40 dB.*
- *Pölyämisestä ei saa aiheutua kohtuutonta haittaa lähimmille häiriintyvillä kohteilla.*

Kainuun ELY-keskuksen 17.12.2024 antaman lausunnon pääasiallinen sisältö:

- *Lähin vapaa-ajan rakennus sijaitsee louhosalueelta noin 400 metrin päässä, näin ollen melun hallintaan murskausjaksojen aikana on kiinnitettävä erityistä huomiota, ja varmistaa, että melupäästöjä hillitään kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annetun asetuksen 800/2010 mukaisesti.*
- *Ottamistasoa tulee tarkkailla valtakunnalliseen korkeusjärjestelmään sidotuista korkeusmerkeistä. Pohjaveden pinnantason ja alimman ottotason väliin on jätettävä 1-2 metrin suojaava kerros.*
- *Alueen pohjavesiputkesta on otettava vesinäytteet kolme kertaa luvan aikana. Näytteestä tulee tutkia pH, sameus, kiintoaine, sulfaatti, sähkönjohtavuus, CODMn, No3, NO2, NH4-N, kokonaistyyppi, kokonaisfosfori ja öljyhiilivetyjakeet (C10-C40). Liukoisten metallien pitoisuus määritetään vedestä ainakin kerran luvan aikana.*
- *Murskattua maa-ainesta saa säilyttää alueella korkeintaan kolme vuotta.*
- *Suojarakenteettomia öljysäiliöitä ei tule sijoittaa ottamisalueelle. Työkoneiden öljyntorjuntakaluston on oltava käyttökunnossa. Alueella tulee olla käytettävissä imeytysmateriaalia. Valmiutta öljyntorjuntatoimenpiteisiin on ylläpidettävä ja mahdollisista öljyvahingoista ilmoitettava välittömästi pelastuslaitokselle.*
- *Maa-aineksenotto ja louhinta on järjestettävä turvallisesti alueella liikkujille toiminnan aikana ja sen päätyttyä. Jyrkät seinämät on suojattava metalliaidalla, ja niistä on varoitettava putoamisriskiä ilmaisevin kyltein. Maisemointityöt on hoidettava luvan voimassaolon aikana.*

- *Kallioperän rakenne, kuten kivilajien suuntaus ja rikkonaisuusvyöhykkeet on huomioitava louhinnassa ja jälkihoidossa kestävän rakenteiden vakauden ja turvallisuuden takaamiseksi.*
- *Räjätystyössä on noudatettava, mitä asiasta ympäristönsuojelulaissa, Valtioneuvoston asetuksessa räjäytys- ja louhintatyön turvallisuudesta ja muussa lainsäädännössä säädetään.*
- *Väliaikaisesta jätteiden säilytyksestä ei tule aiheutua terveyteen tai ympäristöön kohdistuvaa haittaa, roskaantumista tai maaperän pilaantumista.*
- *Maa-ainesluvan haltijan on ilmoitettava vuosittain otetun maa-aineksen määrä ja laatu lupaviranomaiselle tammikuun 31. päivään mennessä.*

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksen johdosta 6.12.2024 jätetyn muistutuksen pääasiallinen sisältö:

- *vesinäytteet pyydetään ottamaan kohteesta [REDACTED] [REDACTED] Sotkamo, ennen räjäytysten toimeenpanoa sekä räjäytysten jälkeen. Räjäytysten tulisi tapahtua pienemmillä panoksilla.*
- *Leppivaara-kiinteistöllä on räjäytetty kalliota myös aikaisempina vuosina ja räjäytysten jälkeen kaivoveden laatu todettiin huonoksi. Vesi oli muuttunut sameaksi ja veden maku huonontunut. Tilalla on oma kaivo eikä tila kuulu vesisosuuskuntaan.*

Hakijan vastine jätettyihin lausuntoihin ja muistutuksiin

Hakijalla ei ole huomautettavaa lausunnoissa tai muistutuksessa esitettyyn.

Lisätietoja asiasta antaa ympäristötarkastaja Teija Härkönen, puh. 044 750 2179 tai teija.harkonen@sotkamo.fi.

Tekninen johtaja
Ehdotus

Sotkamon kunnan ympäristö- ja tekninen lautakunta myöntää Kuljetuspolar Oy:lle maa-aineslain 4 §:n mukaisen luvan maa-ainesten ottamiseen ja ympäristönsuojelulain 27 §:ssä tarkoitetun ympäristöluvan Sotkamon kunnassa sijaitsevalle tilalle Leppivaara 765-406-57-1 hakemuksen sekä alla esitettyjen lupamääräysten mukaisesti.

LUPAMÄÄRÄYKSET, MAA-AINESTEN OTTAMINEN

1. Maa-aineksia saa ottaa ottamissuunnitelman mukaisesti siten, että kokonaisottomäärä on enintään hakemuksessa esitetty 210 000 k-m³.

2. Alin sallittu ottotaso on +167,5 (N2000). Pohjaveden pintaan on jätettävä vähintään metrin paksuinen suojaava maakerros. Ottotaso on pystyttävä tarkistamaan alueelle sijoitettavista korkomerkeistä.

3. Ottoalueen rajat on merkittävä selkeästi maastoon ennen ottamistoiminnan aloittamista.

4. Maa-aineksenotto ja louhinta on järjestettävä turvallisesti alueella liikkujille toiminnan aikana ja sen päätyttyä. Louhoksen reunat on suojattava suunnitelman mukaisesti aitaamalla sekä maa- ja lohkarivalleilla. Ulkopuolisten pääsy toiminta-alueelle on estettävä tarkoituksenmukaisella tavalla.

5. Kallioperän rakenne, kuten kivilajien suuntaus ja rikkonaisuusvyöhykkeet on huomioitava louhinnassa ja jälkihoidossa kestävän rakenteiden vakauden ja turvallisuuden takaamiseksi.

6. Alueelle ei saa sijoittaa suojarakenteettomia öljytuotteiden säiliöitä. Työkoneissa tulee olla ajoneuvokohtainen öljyntorjuntakalusto.

Polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estettävä. Mahdollisista öljyvahingoista on ilmoitettava välittömästi pelastuslaitokselle ja lupaa valvovalle viranomaiselle.

7. Alueen jälkihoito ja maisemointi tulee tehdä vaiheittain ottamisen etenemisen mukaan. Maisemointi- ja jälkihoitotyöt on suoritettava kokonaisuudessaan loppuun luvan päättymispäivämäärään mennessä jälkitilannekartan (9180.4.) mukaisesti. Mikäli maisemointiin joudutaan käyttämään ulkopuolelta tuotavia maa-aineksia, on ne hyväksyttävä lupaviranomaisella ennen käyttöä.

8. Maa-ainesluvan haltijan on ilmoitettava vuosittain otetun maa-aineksen määrä ja laatu lupaviranomaiselle tammikuun 31. päivään mennessä. Tiedot toimitetaan Notto-rekisteriin ensisijaisesti sähköisellä lomakkeella.

9. Maa-ainesluvan haltijan on ilmoitettava ottamisen päättymisestä valvontaviranomaiselle, joka suorittaa lopputarkastuksen ottamistoiminnan päättymisen jälkeen tai luvan voimassaoloajan päätyttyä.

LUPAMÄÄRÄYKSET YMPÄRISTÖLUPA

TOIMINTA-AJAT

1. Toiminnassa on noudatettava seuraavia toiminta-aikoja:

- Murskaaminen arkipäivisin klo 7.00-22.00
- Poraaminen arkipäivisin klo 7.00-21.00
- Rikotus arkipäivisin klo 8.00-18.00

- Räjähdykset arkipäivisin klo 8.00-18.00
- Kuormaaminen ja kuljetus arkipäivisin klo 6.00-22.00

Erityisistä syistä kiviaineksen kuormaus ja kuljetus on sallittu myös lauantaisin klo 7.00-18.00. Toimintaa ei tule harjoittaa viikonloppuisin eikä arkipyhinä.

PÄÄSTÖT ILMAAN JA MELUNTORJUNTA

2. Toiminnasta aiheutuva melu ei saa asumiseen käytettävillä alueilla ylittää melun A-painotetun ekvivalenttitason (LAeq) päiväohjearvoa (klo 7-22) 55 dB eikä yöohjearvoa (klo 22-7) 50 dB. Loma-asumiseen käytettävillä alueilla melutaso ei saa ylittää päiväohjearvoa 45 dB eikä yöohjearvoa 40 dB.

3. Melulähteet on sijoitettava siten, että pintamaa- ja tuotevarastokasat estävät melun leviämistä asutuksen suuntaan. Murskauksen aiheuttamaa melua on torjuttava koteloinnein tai muilla vastaavilla työteknisillä tavoilla. Koneiden ja laitteiden kunnossapidosta on huolehdittava.

4. Pölyn leviämistä ympäristöön on estettävä kastelemalla tai koteloimalla päästölähteet kattavasti ja tiiviisti, sijoittamalla pölylähteet toiminta-alueen alimmalle kohdalle ja käyttämällä muuta pölyn torjumisen kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Varastokasat ja ajoneuvojen kuormat on tarvittaessa kasteltava pölyn leviäminen ehkäisemiseksi.

TÄRINÄ

5. Räjähdytystyöt on toteutettava siten, että niistä aiheutuva värinä ei aiheuta vaurioita lähimmille asuin- ja lomarakennuksille. Panostusten määrä tulee pyrkiä pitämään riittävän pienenä haitallisen vaikutuksen vähentämiseksi. Räjähdytystyössä on noudatettava, mitä asiasta ympäristönsuojelulaissa, Valtioneuvoston asetuksessa räjäytys- ja louhintatyön turvallisuudesta ja muussa lainsäädännössä säädetään. Räjähdyksistä on tiedotettava lähialueen asukkaita ennakoon.

MAAPERÄN SEKÄ PINTA- JA POHJAVESIEN SUOJAAMINEN

6. Polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estettävä.

Polttoainesäiliöiden on oltava kaksoisvaippasäiliöitä tai kiinteästi valuma-altaallisia säiliöitä ja niiden on kestettävä mekaanista ja kemiallista rasitusta. Säiliöt on varustettava ylitäytönestimillä ja tankkauslaitteistot lukittavilla sulkuventtiileillä.

Polttoaineita ja muita kemikaaleja ei saa varastoida alueella silloin, kun alueella ei ole toimintaa.

7. Alueelle kertyvät sadevedet tulee johtaa hallitusti maastoon siten, että kiintoainesta ei pääse kulkeutumaan ympäristöön.

JÄTEHUOLTO

8. Toiminnan jätehuolto on järjestettävä siten, ettei siitä aiheudu roskaantumista, maaperän pilaantumista eikä haittaa terveydelle tai ympäristölle. Toiminnassa tulee jätehuollon osalta noudattaa voimassa olevia Kainuun jätehuollon kuntayhtymän (Ekokympin) jätehuoltomääräyksiä sekä esitettyä kaivannaisjätteitä koskevaa jätehuoltosuunnitelmaa.

TOIMINNAN TARKKAILU

9. Hiekka-alueella sijaitsevasta pohjavesiputkesta on otettava vesinäytteet kolme kertaa luvan aikana sekä samalla mitattava pohjaveden korkeus. Näytteestä on tutkittava pH, sameus, kiintoaine, sulfaatti, sähkönjohtavuus, CODMn, nitraatti (NO₃), nitriitti (NO₂), ammoniumtyppi (NH₄-N), kokonaistyyppi, kokonaisfosfori ja öljyhiilivetyjakeet (C₁₀-C₄₀). Liukoisten metallien pitoisuus määritetään vedestä ainakin kerran luvan aikana.

10. Muistutuksen jättäneeltä kiinteistöltä on otettava vesinäyte ennen ensimmäistä louhintajaksoa ja räjäytyksiä, ja vertaava näyte on otettava kun kyseinen tuotantoerä on tehty. Tulokset on toimitettava tiedoksi lupaviranomaiselle. Mikäli tulokset viittaavat muutoksen veden laadussa, on keskusteltava valvojan viranomaisen kanssa jatkotoimenpiteistä.

11. Toiminnanharjoittajan on vuosittain helmikuun loppuun mennessä toimitettava Sotkamon kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle edellistä vuotta koskevat tiedot seuraavasti:

- toiminta-ajat (murskauspäivät, murskatun aineksen määrä)
- polttoaineen kulutustiedot
- selvitys mahdollisista häiriö- ja poikkeustilanteista
- syntyneiden jätteiden määrät ja toimituspaikat

ONNETTOMUUKSIIN JA HÄIRIÖTILANTEISIIN VARAUTUMINEN

12. Onnettomuuden tai häiriötilanteen sattuessa on ryhdyttävä viipymättä toimenpiteisiin ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi ja haitallisten ympäristövaikutusten vähentämiseksi. Toiminta-alueella ja työkoneissa on oltava riittävä määrä alkusammutuskalustoa ja imeytysmateriaalia. Poikkeuksellisista tilanteista ja vahingoista on ilmoitettava pelastuslaitokselle ja muille viranomaisille.

TOIMINNAN MUUTOS TAI LOPETTAMINEN

13. Toiminnan päätyttyä alue saatetaan sellaiseen kuntoon, ettei siitä aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Toiminnan olennaisesta muuttamisesta, pitkäaikaisesta keskeyttämisestä ja lopettamisesta tai toiminnanharjoittajan vaihtumisesta on viipymättä ilmoitettava lupaa valvovalle viranomaiselle.

ASETUKSEN JA MUIDEN SÄÄDÖSTEN NOUDATTAMINEN

Jos asetuksella annetaan ympäristönsuojelulain tai jätelain nojalla myönnetyn luvan määräystä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkastamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava.

LAUSUNTOJEN, MUISTUTUSTEN JA MIELIPITEIDEN HUOMIOIMINEN
Muistutuksessa sekä lausunnoissa esitetyt asiat on huomioitu lupamääräyksissä.

RATKAISUN PERUSTELUT

Luvan myöntämisen edellytykset

Maa-aineslain (555/1981) 6 §:n mukaan lupa ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos ottaminen ei ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa ja jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Maa-ainesten ottaminen ei ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Ottaminen kohdistuu vanhalle, jo aukaistulle, maa-ainesalueelle, mistä syystä maisemalliset vaikutukset jäävät vähäisiksi. Ottamissuunnitelma ja jälkihoitosuunnitelma jättävät alueen turvalliseksi oton päätyttyä. Suunniteltu ottoalue ei sijoitu luokitellulle pohjavesialueelle eikä pohjaveden laatu tai antoisuus vaarannu toimittaessa lupapäätösten määräysten mukaisesti. Toiminnalle ei ole myöskään kaavallisia esteitä. Metsälain 10 §:n mukainen kohde on huomioitu hakemuksessa ja todettu, ettei toiminnalle ole siihen vaikutusta.

Toiminnan kesto ja ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi annetut määräykset huomioiden, toiminnasta ei aiheudu ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaista terveyshaittaa, ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa tai muuta em. laissa tarkoitettua haitallista seurausta. Lupapäätöksessä on huomioitu lausunnot ja muistutus sekä valtioneuvoston asetuksessa (800/2010) edellytetyt vaatimukset. Melu-, pöly- ja värinävaikutuksista ei aiheudu haittaa toimittaessa hakemuksen ja lupamääräysten mukaisesti.

Toiminnasta ei päätöstä noudattaen ennalta arvioiden aiheudu sellaisia päästöjä ympäristöön, joilla olisi merkittäviä pysyviä tai pitkäaikaisia haitallisia vaikutuksia.

Ympäristö- ja tekninen lautakunta katsoo, että toiminta, jota harjoitetaan tässä päätöksessä esitetyllä tavalla, täyttää maa-ainesluvan ja ympäristöluvan myöntämisen edellytykset.

MAA-AINESLUVAN LUPAMÄÄRÄYSTEN PERUSTELUT

Lupamääräys 1: Lupamääräyksellä rajataan ottamismäärä hakemuksen mukaiseksi.

Lupamääräykset 2-4: Lupamääräyksillä varmistetaan pohjaveden suojeleminen ja ottamistason seuranta, valvonta ja maa-ainesten ottaminen suunnitelman mukaisena. Määräyksellä 4 ehkäistään vaaraa aiheuttavien tilanteiden syntyminen ulkopuolisille alueella liikkuville.

Lupamääräys 5: Määräyksellä varmistetaan ottamistoiminnan turvallisuus

oton aikana sekä louhoksen vakaus ottamistoiminnan päättymisen jälkeen. Lupamääräys 6: Lupamääräys on annettu maaperän, pinta- ja pohjaveden pilaantumisen ehkäisemiseksi.

Lupamääräykset 7 ja 9: Maisemointiin ja alueen jälkihoitoon liittyvällä määräyksellä saatetaan alue sellaiseen kuntoon, ettei siitä aiheudu haittaa tai vaaraa ympäristölle tai alueella liikkuville.

Lupamääräys 8: Määräyksellä mahdollistetaan toiminnan valvonta ja tiedonkulku lupaa valvovalle viranomaiselle.

YMPÄRISTÖLUVAN LUPAMÄÄRÄYSTEN PERUSTELUT

Lupamääräys 1: Toiminta-ajat on asetettu VNa (800/2010) ns. MURAU-asetuksen § 8:n mukaisesti. Koska toiminnasta on lähimpään häiriintyvään kiinteistöön alle 500 metriä, tulee toiminnassa noudattaa asetuksen mukaisia toiminta-aikoja. Kuormaus ja kuljetus on sallittu lauantaisin klo 7-18 välisenä aikana, jotta muu kivainesta tarvitseva maarakennustoiminta ei toimitusten viivästyessä häiriintyisi.

Lupamääräykset 2-4: Lupamääräyksessä on annettu raja-arvot melutasolle, joka toiminnasta saa aiheutua ilman, että melu aiheuttaisi kohtuutonta haittaa lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. Melun ja pölyn leviämistä ehkäisevillä määräyksillä varmistetaan parhaan mahdollisen tekniikan käyttäminen toiminnassa, jotta siitä aiheutuisi mahdollisimman vähän terveys- ja viihtyvyyshaittaa.

Lupamääräykset 5 ja 10: Muistuttajan mukaan toiminnasta on aikaisemmin aiheutunut räjäytysten yhteydessä kaivoveden laadun muutoksia, mistä syystä velvoite näytteenottoon on annettu. Toiminnanharjoittajalla on selvillä olovelvollisuus toimintansa ympäristövaikutuksista. Määräyksillä ehkäistään mahdollista räjäytyksistä aiheutuvaa haittaa ja mahdollistetaan lähialueen asukkaille varautuminen räjäytyksiin.

Lupamääräykset 6-7: Lupamääräykset on annettu maaperän, pinta- ja pohjaveden suojelemiseksi. Polttoaineiden varastoinnin salliminen vain murskauksen ajaksi vähentää maaperän, pinta- ja pohjaveden pilaantumisen riskiä.

Lupamääräys 8: Lupamääräys on annettu asianmukaisen jätehuollon varmistamiseksi sekä toiminnasta aiheutuvan ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi.

Lupamääräys 9: Lupamääräyksessä on huomioitu Kainuun ELY-keskuksen lausunto. Määräyksellä varmistetaan, ettei toiminnasta aiheudu muutoksia pohjaveteen ja riittävä suojaetäisyys säilyy pohjaveden pintaan nähden.

Lupamääräys 11: Lupamääräys on annettu varmistamaan valvontaan liittyvä tiedonkulku viranomaiselle.

Lupamääräys 12: Lupamääräyksellä varmistetaan nopea tiedonkulku valvonta- ja pelastusviranomaiselle jälkihoitotoimenpiteiden aloittamiseksi. Toiminnanharjoittajan on oltava tietoinen toimintansa ympäristöriskeistä ja keinoista hallita niitä.

Lupamääräys 13: Määräyksellä varmistetaan toiminnan loputtua, että alueelle ei jää jätteitä tai muutakaan tarpeetonta materiaalia ja että hakemuksen ja luvanmukaiset jälkihoitotoimenpiteet tehdään luvan voimassaolon aikana.

LUVAN VOIMASSAOLO

Maa-aines- ja ympäristölupa myönnetään 10 vuodeksi. Luvan voimassaolo päättyy 29.1.2035.

MAKSUT JA VAKUUDET

Maa-ainesten ottamista koskevan hakemuksen tarkastamismaksu on 3 850 €. Maa-ainestenoton ja ympäristöluvan yhteiskäsittely ympäristöluvan osalta on 890 €. Asianosaisten kuuleminen 572 €.

Yhteensä 5312 €.

Vuosittainen valvontamaksu

Maa-ainesluvan mukainen valvontamaksu ja ympäristönsuojelulain edellyttämän valvontaohjelman mukainen valvontamaksu määräytyy kulloinkin voimassa olevan Sotkamon kunnan ympäristö- ja teknisen lautakunnan hyväksymän taksan perusteella.

Maa-ainesvakuus

Hakijan tulee asettaa ennen toiminnan aloittamista 22 075 €:n suuruinen vakuus maa-aineslain § 11 määrättyjen toimenpiteiden suorittamisesta. Vakuuden tulee olla voimassa vähintään yhden vuoden tämän luvan voimassaolon päätyttyä. Vakuus palautetaan, kun kaikki luvan ja sen määräysten edellyttämien toimenpiteiden toteutus on lopputarkastuksessa hyväksytty.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Sotkamon kunnan maa-ainestaksa (YMPTEKLT 31.1.2024 § 5)

Sotkamon kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen taksa (YMPTEKLT 31.1.2024 § 5)

Sotkamon kunnan ympäristö- ja teknisen lautakunnan päätös maa-ainesvakuuksien määrittämisestä (YMPTEKLT 5.2.2020 § 22)

Maa-aineslaki (555/1981)

Ympäristönsuojelulaki (527/2014)

Jätelaki (646/2011)

Laki eräistä naapurussuhteista (NaapL 26/1920)

Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005)

Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010)

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014)

Valtioneuvoston asetus jätteistä (978/2021)

Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992)

Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013)

PÄÄTÖKSEN ANTAMINEN JA SIITÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella ympäristönsuojelulain 85 §:n mukaisesti. Päätös ja sitä koskeva kuulutus julkaistaan Sotkamon kunnan verkkosivuilla osoitteessa www.sotkamo.fi. Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä verkkosivuilla julkaisemisesta lukien.

Päätös

Kuljetuspolar Oy

Jäljennös päätöksestä

Terveydensuojeluviranomainen

Kainuun ELY-keskus

Ilmoitus päätöksestä

Hakemuksesta tiedon saaneet ja muistutuksen jättäneet.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen ja siitä määrättyyn maksuun saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä sitä päivää lukuun ottamatta. Valituskirjelmä liitteineen tulee osoittaa Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Päätös

Ympäristö- ja tekninen lautakunta hyväksyi teknisen johtajan ehdotuksen.

Ympäristötarkastaja Teija Härkönen oli asiantuntijana tämän pykälän esittelyn aikana.

VALITUSOSOITUS

VALITUSVIRANOMAINEN

Tähän päätökseen ja/tai päätökseen asian käsittelystä peritystä maksusta saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella.

VALITUSOIKEUS on:

- sillä, jonka oikeutta tai etua asia saattaa koskea
- rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät
- toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella hankkeen ympäristövaikutukset ilmenevät
- elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella ja vaikutusalueen edellä mainitun muun kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella
- muulla asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella.

VALITUSAIKA JA VALITUKSEN PERILLE TOIMITTAMINEN

Päätöksen, Sotkamon kunnan ympäristö- ja tekninen lautakunta 29.1.2025 § 6, tiedoksisaantipäivä on 7.2.2025.

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava 30 päivän kuluessa tämän päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuunottamatta Vaasan hallinto-oikeuteen os.

Vaasan hallinto-oikeus
PL 204 (Korsholmanpuistikko 43, 4.krs)
65101 VAASA
Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
Puh.vaihde 029 5642611, puh. kirjaamo 029 5642780 faksi 029 5642760
Aukioloaika: ma-pe 8:00-16.15

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>. Valituksen on oltava perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä

Valitusaika päättyy 10.3.2025

Valitusasiakirjat voi lähettää omalla vastuulla postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos valitusta ei ole tehty määräajassa, valitus voidaan jättää tutkimatta.

VALITUSKIRJELMÄN SISÄLTÖ JA ALLEKIRJOITTAMINEN

Vaasan hallinto-oikeudelle osoitettavassa ja toimitettavassa valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja kotikunta
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutosta siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta haetaan

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Valituskirjelmässä on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

VALITUSKIRJELMÄN LIITTEET

Valituskirjelmään on liitettävä:

- päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on saatu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

VALTUUTUS

Asiamiehen on, jollei hän ole asianajaja tai yleinen oikeusavustaja, liitettävä valituskirjelmään valtakirja, jollei valittaja ole valtuuttanut häntä suullisesti valitusviranomaisessa.

OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Muutoksenhakijalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksua 270 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeudenkäyntiviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

